

Kertomus arkkitehti Merja Kuosmasen ja rakennusmestari Matti Raatikaisen virkamatkasta Kajaaniin, Kajaanin linnan raunioille 29 - 30.8.1974.

Matkan tarkoituksena oli perehtyä yksityiskohtaisesti Kajaanin linnanraunioiden kuntoon tulevia korjaustoimenpiteitä ja yleissuunnitelmaa ajatellen. Kajaanin kaupungin puolesta osallistui katselmukseen kaupunkisuunnitteluvirastossa kaupungininsinööri Atos Hämäläinen ja linnanraunioilla rkm Reino Paasonen.

Katselmuksessa todettiin, että linnanrauniot ovat läpikäyneet useita korjausvaiheita. Poikkeuksena useimpiin raunioiden muurinkorjaustöihin oli Kajaanissa työt suoritettu teknisesti oikein, käyttämällä muurin pintakiviosassa rakenteellisesti välttämättömiä kiilakiviä kiilaamassa isompia lohkareita paikoilleen. Myös muurinharjojen päällysytyö oli yleisesti ottaen varsin hyvässä kunnossa. Näistä syistä johtuen on linnanraunioiden tämänhetkistä kuntoa pidettävä erittäin tyydyttävänä.

Linnanraunion teknisestä kunnosta tehdyt havainnot toimenpidesuosituksineen:

1. Perustukset

Linna on perustettu joen keskellä olevalle riutalle. Suurin osa peruspohjasta on todennäköisesti kalliota, raunion pohjoissivu lepää kuitenkin pehmeämmällä maaperällä. Pohjoissivun suoraan virrasta nousevan muurinosan pohjatutkimus on suoritettava pikaisesti, sillä muuri on jonkin verran kallellaan virtaan päin. Pohjatutkimuksen suorittaa Kajaanin kaupunki.

Itäisen, virtaa vastaan rakennetun rantavarustuksen ja raunion välisellä kentällä on useita veden hiertämiä kuoppia. Rantavarustus on tältä osin korjattava. Työ on tehtävä matalan veden aikana (katselmushetkellä veden pinta oli n. 1 m normaalitasoa korkeammalla).

2. Muurit

Muurien harjoilla on muutamia selviä reikiä, joista sadevedet valuvat muurin sisään. Nämä kohdat vaativat pikaista korjausta (ns. hätäkorjaus). Tähän tarkoitukseen esitämme 3.000 mk korjausmäärärahan myöntämistä Kajaanin kaupungille.

Lopullinen muurinpäällystystyö voidaan tehdä esim. bitumi-emulsiosementti-hiekkamassalla, mistä muodostetaan tarpeelliset vesijuoksutukset. Vesieristyksen päälle tulee hiekkakerros sekä turveladelma.

Muureista on eräiltä kohdin pudonnut kiilakiviä ja rapautuminen on alkanut. Nämä kohdat kuuluvat myös pikaisesti suoritettaviin korjaustoimenpiteisiin.

Raunion sisätilan kattoholvatuksen ylle valetun betonilaatan päälle kerääntyy sadevettä. Muurinharjojen päällystystyön yhteydessä on järjestettävä tältä osin vedenpoistoaukot.

Linnanraunion yli kulkevan sillan kannen vedenheittäjät valuttavat sadeveden suoraan muurinharjoille. Tämä vedenpoisto-

ongelma on niinikään huomioitava korjaustöiden yhteydessä.

Linnanraunion liikennejärjestelyt

Raunion yli johtava silta, joka samalla on ainoa kulkutie raunioille, on nykyisellään vilkkaasti liikennöity ja erittäin kapea. Uusi silta, jota varten on jo suunnitelmat olemassa, rakennetaan joen yläjuoksuun puolelle, n. 700 m:n päähän nykyisestä sillasta. Tällöin olisi mielekäästä rauhoittaa vanha silta jalankulkua ja linnanraunioilla käyntiä varten, ellei sitä saada kokonaan poistettua.

Portaat sillalta linnanraunioille ovat kapeat ja vaikeakulkuiset. Linnanraunioille suuntautuvan turistiliikenteen paikoitustarvetta ei ole huomioitu ympäristössä. Nykyisellään - etenkin kesäviikonloppuina - raunioillakävijöiden autot täyttävät läheiset kadut ja aiheuttavat liikenteellistä haittaa ja meluhäiriöitä.

Liikennejärjestelyjä koskeviin ongelmiin on otettava kantaa linnanraunioita koskevan yleissuunnitelman yhteydessä.

Helsingissä 10.9.1974

 Merja Kuosmanen

 Matti Raatikainen